

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 89.

V Ljubljani, v sredo 18. aprila 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 17. aprila.

Budgetno razpravo

Pričel je danes mladočeški poslanec dr. Gregr, kateremu so levičarji prav pogostoma pritrkavali in ploskali. Kazal je, da ministerstvo ne stoji več na programu, ki ga je slovesno proglašalo v prestolnem govoru l. 1879 in da se stanje narodov v teku zadnjih 9 let ni zboljšalo. Tiskovna svoboda je slabjša, kakor je bila, listi se konfiskujejo še bolj pogostoma, kakor pod prejšnjimi liberalnimi vladami, ljudski shodi pa se prepovedujejo. To se je godilo zlasti na Češkem, kjer so hoteli na taborih oporekati ministerskemu ukazu gledé srednjih šol; toda dotični shodi so bili prepovedani, pritožbe odbite in preteklo je čez pol leta predno je državno sodišče razsodilo, da so bile dotične prepovedi nasprotne temeljnemu državnemu zakonu. Obrtnikom se slabo godi, za kupčijo vlada malo skrbi, kakor pričajo na novo sklenjene trgovske in carinske pogodbe. Tudi železniška politika je malo prida, ker je dopustila, da je se z izvanrednimi, silno znižanimi vozninami uničilo več cvetočih obrtnij. Kar se tiče posameznih ministrov, rekel je govornik, videl bi nekatere izmed njih raje na kaki drugi, kakor na ministerski klopi. (Živahen smeh!) To so vzroki, sklepal je Gregr, da je nevolja med češkim narodom čedalje večja, in da mu na misel prihajajo besede, ki jih je nedavno Bismarck govoril rekši, da Nemčija le tedaj pričinja vojske, ako si je v svesti, da se narod za njo vnema, ker le tedaj obeta ugoden vspeh. Ako se pri nas to ne more trditi, naj se vrhovni vojskovodja zahvali pri njih, ki so vzrok nezadovoljnosti pri narodih. On torej nima zaupanja do vlade in bode po parlamentarnem običaji to s svojimi tovariši izrazil s tem, da bo proti budgetu glasoval.

Levičarji so si roke menciali in se smejali ter pritrjevali govorniku, da je vse to res, pa niso pomislili, da marsikatera naredba samo zaradi tega spodleti, ker je večina uradnikov iz prejšnjih liberalnih časov sedanji vladi še zmerom nasprotna in marsikaj po svoje zasuče, da le nevoljo in nezaupanje do vlade širi med prebivalci. Vlada naj bi med svojimi služabniki malo potrebila, potem je še-le malo upanja, da se bode počasi na bolje obrnilo.

Drugi govornik je bil moravski župnik Weber, ki je v prvi vrsti prijemal naučnega ministra Gautscha, in ga imenoval pogrebnika srednjih šol. Na Moravskem so hoteli tudi na taborih oporekati dotičnemu ukazu, ali dovoljeno je bilo le malo takih taborov in še tam je bilo naznanjeno, da bodo takoj razpuščeni, ako kdo izgovori ime Gautsch. Židje, rekel je Weber, niso smeli izgovarjati imena „Jehova“, ali da bi se ne smelo izgovarjati ime Gautschevo, tega ne ume. In vendar je bil dotični tabor res razpuščen, ko je eden govornikov imenoval ministra Gautscha. Sklepal je s znanim starorimskim izrekom: „ego vero censeo . . .“, — jaz pa menim, da je treba Gautscha odpraviti.“

Tretji govornik je bil levičar Menger, za njim pa pride na vrsto štajerski konservativni poslanec Pscheiden. Jutri bo menda govoril minister Dunajevski, potem pa bo splošna razprava končana; poročevalec in glavna govornika pa pridejo menda v četrtek na vrsto.

Beseda tako imenovani inteligenci.

Važna naloga je v človeški družbi odkazana tem, ki so si pridobili večje olike in ki potem imajo različna častna mesta. Morali bi biti luč drugim, z besedo in z vzgledom svetiti manj izobraženim v ta namen, da bi tudi ti hodili po poti, ki vodi k časni in večni sreči. Toda žalibog pozablja tako imenovana inteligenca često svojo nalogo in se često tam bori, kjer bi imela staviti, tam kazati, kjer bi imela zboljševati. V krogih naše inteligence se strašno razširja materialistično mišljenje; nevarno brezbožje v verskih zadevah meji bolj in bolj idealno mišljenje.

Mnogi tako imenovani „olikanci“ živé takó, kakor bi za-nje krščanska vera ne imela veljave, mislijo morda, da je vera le za neolikance.

Ta žalostni pojav vidiš ne le pri posamnikih, marveč tudi v društvenem življenju. To pa napolnjuje z nezaupljivostjo vsakega dobrega katolika — tem bolj pa duhovnika. Sém pa tja se ustanovi kako društvo; samo ob sebi se razume, da duhovnikomoljub spolni prošnja, naj pristopi k društvu; da često duhovnik izvršuje kako težavno opravilo v društvenih zadevah. Toda kmalu mora ponehati njegova gorečnost, in za njim se zapirajo vrata društvenih prostorov. Kako to? Takoj vam povem in sicer sine ira et studio po géslu: prijatelji bodimo, resnice govorimo. Razpravlja se o tem, kakošne časopise si društvo naroči. Predlaga se in se potrudi obseg časopisov, med katerimi so mnogi, ki prekipevajo strupenega srda proti cerkvi, papežu in duhovništvu. Duhovnik se temu ustavi, a njegov glas se ne sliši. Duhovniku ni nič boljšega mogoče, nego zapustiti dotle društvene prostore, dokler se stvar ne popravi.

Drugod zopet se vrši plesna zabava v času od cerkve prepovedanem in s tem se mnogi zapeljejo, da prestopajo cerkvene zapovedi. In vprašaj, koliko jih je bilo pri sobotni zabavi, kjer so do jutra plesali in koliko jih je bilo od teh v nedeljo pri sv. maši? In vendar je cerkvena zapoved, od katere odvezuje le bolezen, velika težava itd., toda ne ta okolnost, da si bil v soboto pri zabavi. Premisli, ali more katolik, ali more duhovnik take stvari ravnodušno gledati? Ali je tako brezobzirno ravnanje napravljalcev veselie sposobno nove člane iz katoliških družin pridobivati za društvo, kjer se njih verski čut žali? Drugod sedi nekoliko katolikov z duhovnikom v petek v društvenih prostorih; tu si jeden izmed teh „olikancev“ smelo naroči za večerjo mesa, kakor bi zanj ne bilo cerkvene zapovedi. S tem se daje pohujšanje; in duhovnik li to ravnodušno glej?

V takih razmerah ne ostane duhovniku ničesar, nego ne hoditi v tako društvo, da bi se ne zdelo, češ, on to vse odobrava. No, ali bodi duhovnik le kot „stafaža“ v takem društvu?

In morda je li tako imenovana inteligenca manj izobraženim vzgled varčnosti? Ne mislim tu takošne varčnosti, da bi bil kdo lakomen grabež ali stiskač. Toda dolžni smo učiti naše ljudstvo modre varčnosti, sicer nam zatone v največjo revščino. Tu pa često tako imenovana inteligenca ne daje kaj dobrega vzgleda. Koliko goldinarjev, koliko stotakov se zmeče za šumne zabave, plese, za nepotrebno obleko, za lepoteče in podobne stvari. Vse dirja le za zabavo; zabavi in lenobi se mnogo žrtvuje. Da se občinstvo

privabi, najde se kako géslo (dobrodelno podjetje, na korist tega ali onega zavoda), stotaki se zmečejo za okraševanje in godbo in čisti dohodek za določeni namen znaša — 5 gld. — Drugod se oglasi kaka deklamacija, petje, koncert; da se občinstvo privabi — se pol ure ali tudi celo uro koncertuje, potem se pa devet ali deset ur pleše. V obče si mnogi „olikanci“ ne morejo misliti zabave brez plesa. S tem se podpira zapravljivost in nemarnost na škodo pravosti in javnemu blagru.

Zdi se, kakor bi mnogi namen življenju imeli le v zabavah in veselicah, kot bi človek ne bil ustvarjen k ničemur višjemu, nadnaravnemu, kot bi ne imel neumrljive duše; in vendar mora biti sedanje življenje samo priprava k večnemu življenju, in vse časne stvari morajo pomagati, da se ta namen doseže.

V resnici se mi smili to ubogo ljudstvo, s katerim se nerazumni in neskušeni polu-olikanci nevarno igrajo; iz sočutja do tega ljudstva sem napisal te vrstice in to le splošno, dasi bi bil mogel k vsaki pritožbi na tako imenovano inteligenco navesti vzgledov iz različnih krajev in društev.

Danes nočem tega storiti, ker upam, da bolj pomaga dobri stvari dobro nameravajoča beseda brez imen, krajev in oseb, ker je s tem izloženo vsako razžaljenje posameznikov. Vse katolike in v zlasti naše duhovništvo pa prosim, naj odločno zahtevajo od društev, katere podpirajo, da se verski čut na noben način ne žali s slabim časopisjem ali s prelomljanjem cerkvenih zapovedi in z drugimi takimi pojavi.

„Hlas.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. aprila.

Notranje dežele.

Iz Berolina se poroča, da bo avstrijski cesar pozdravil angleško kraljico, ko se bo peljala v Nemčijo, na tirolskih tleh, in sicer v Inomostu ali pa v Franzensfeste.

Predvčerajšnjim je otvoril cesar dunajsko razstavo cesarice Marije Terezije. Predsednik razstavi, baron Orczy, je rekel koncém svojega nagovora cesarju: . . . In ko bi se danes pokazali temni oblaki na političkem obzorji, zadonele bi z isto navdušenostjo, kakor pred 150 leti, besede: „Moriatur pro rege nostro.“

Najnovejša vest zatrjuje, da se bodete delegacijé sešli dné 4. junija in ne dné 30. maja.

Knez-primas ostrogonski je poslal ogerškemu ministerstvu notranjih zadev znesek 10.000 goldinarjev za ponesrečence pri povodnji.

Vnanje države.

Predvčerajšnjim opoldne je sprejel papež Leon XIII. v beatifikacijski dvorani 6000 avstrijskih romarjev, kojim so se pridružili francoski in drugi romarji. Sv. Oče je prišel ob 1/2 1. uri; navzoči so ga navdušeno pozdravili. V spremstvu njegovem je bilo petnajst kardinalov. Najbližje njemu so se postavili škofje, plemenitaši in drugi odlični romarji. Sv. Očetu se vidi, da je popolnoma zdrav. Grof Pergen je prečital v italijansčini sestavljeno adresu, na kojoj je odgovoril papež v 10 minut trajajočem govoru. Zahvalil se je avstrijskim romarjem za njihovo ljubezen in poklonitev, spominjal se tesnih vezi mej avstrijsko cesarsko hišo in sv. Stolom, priporočal je romarjem, naj bodo vedno udani svojemu prevzvišenemu vladarju ter naj se vstrajno potezajo za verski pouk in odgojo otrok.

Z ozirom na avstrijske izjave za cerkveno prostost in neodvisnost je rekel sv. Oče, da potrebuje popolno prostost v izvrševanju svojega duhovniškega poklica, kajti papeštvo je svetilnik, ki razširja luč resnice mej narodi. Na to so mu bili predstavljeni posamezni odlični romarji ter se mu izročili darovi. Dvorana je bila takó natlačena, da je nekaj žensk omedlelo, sicer pa se ni pripetila nobena nezgoda. Italijanska vlada jim je ukazala, da ne smejo očitno nositi romarskega znamenja; zaradi tega velika nevolja mej papeževimi čestilci.

Poluradni nalog, s kojim je bil *angleški* vojvoda Norfolkski pooblaščen pri *Vatikanu* v irski zadevi, se je v glavni stvari popolnoma ponesrečil. Vojvoda je skušal pregovoriti sv. Stol v tajnih posvetovanjih, koja je imel s člani papeževoga državnega tajništva, da bi sprejel londonske predloge, a dosegel ni svojega namena. Sv. Stol bo ostal na svojem dosedanem stališču; svetoval bo irskim katolikom in duševnim vodjam tega prebivalstva v smislu zmernosti in modrosti, da takó obdrži narodno gibanje na zelenem otoku v mejah pravičnosti. Kurija pa ne more ustreči željam angleškega konservativnega ministerstva, ki zahteva, naj postane sv. Stol naravnost nasproten irski narodni stranki in naj ob sodi težnje Ircev, koje je pripoznal Vatikan načeloma že kot opravičene. Toda občevanje vojvode Norfolkškega ima pa v drugem oziru svoje dobre posledice, kajti Anglija se je tesneje približala sv. Stolu gledé nekaterih družih vprašanj. Razmerje mej obema je postajalo zadnje leta vedno prijaznejše in se mora danes imenovati prijateljsko. Dokaz temu, da je papež pooblastil nadškofa msgr. Ceceona, naj obišče angleško kraljico v njegovem imenu.

Srbska skupščina je sprejela v prvem čitanju ter izročila dotičnemu odseku predlog nekega radikalnega poslanca, naj se opuste veleposlaništva v Parizu, Rimu, Londonu in Atenah.

Nekaj dni sém opazuje se živahno gibanje med *bolgarskimi* izseljenci v Rumuniji, Srbiji in Turčiji. Pri Dubnici se je posrečilo četi izseljencev planiti na bolgarska tla. Tri izmed njih je zgrabilo vojaštvo, ostali so zbežali. Nekaj ubežnikov prikazuje se tudi pri Pirotu, da bi ob dunavskem nabrežju stopili v zvezo s somišljeniki na onostranskem bregu. Turške vojaške oblasti so dobile nalog, da morajo strogo čuvati mejo. Vest, da so poklicani bolgarski rezervisti, je popolnoma izmišljena.

Rusko finančno ministerstvo se peča z načrtom, kakó bi mogla država nazaj kupiti železnice ob Visli, in sicer proge: Varšava-Dunaj, Varšava-Bidgošč in Varšava-Terespol, kojih vsaka ima koncesijo za dóbo 75 let. Obrok, do koji je imela država pravico, da jih smé odkupiti, je pretekel za prvo érto dné 20. oktobra 1877, za drugo dné 1. januarija 1883 in za tretjo dné 6. sept. 1887.

Poročila o bolezni *nemškega* cesarja so jako žalostna. Zatrjuje se v berlinskih vladnih krogih, da bo že prihodnje dni prevzel vladne posle prestolonaslednik Viljem, ker ni več mogoče načelnikom osrednjih oblastnih neposredno občeovati s cesarjem.

Francoski vladni krogi so osupnjeni vsled volilnega izida v Nord-departementu. Trudili so se, da bi pregovorili vse republikanske stranke, naj složno postopajo zoper Boulangerja, a ponesrečil se jim je ta poskus, ker je prevelika razprtija mej radikalcu in oportunci. — Boulanger se je svojim volilecem zahvalil s pismom, v kojem jim obljubuje: Zahtevali ste od mene, naj se potezam za razpuščitev onemogle zbornice in premembo ustave, ki ni samo protirepublikanska, marveč celó usurpatorska. Skupno bomo delovali, da se nam uresniči ta želja, da takó napravimo domovino spoštovano in nerazrušljivo.

Bolgarska vlada je že plačala *Turčiji* obrok tributa za mesec marcij. To je napravilo v Carjigradu jako dober vtis. — Sultan je zeló vznemirjen vsled poročil o gibanju v Makedoniji. Zaradi tega je poklical k sebi tamošnjega poglavarja, Redšeba pašo, da mu bo osebno opisal položaj v Makedoniji.

Egiptovsko vprašanje bo zopet na dnevnem redu. „Standard“ je dobil v tej zadevi nastopno brzojavko: Ko je imel nedavno sin lorda Salisburyja, lord Edvard Cecil, avdijenco pri turškem sultanu, izjavil se je slednji, da mu je veliko ležeče na spozumljenju z Anglijo gledé tega vprašanja. Na nesrečo pa so ga prisilile okoliščine, da je zoper lastno voljo moral pretrgati obravnavo s Henryjem Drummondom Wolffom. Pripravljen pa je sedaj zopet obravnavati z Anglijo ter prosí lorda Edvarda, naj to naznani po svojem povratku v domovino svojemu očetu, lordu Salisburyju. Kmalu potem je dobila turška vlada iz Londona brzojavno sporočilo od ministerskega predsednika, da tudi Anglija želí spraviti za sedanost in prihodnost egiptovsko zadevo na zdravo podlago. Presodila bo torej prijazno vse dotične turške predloge. Konečno pa pravi brzojavka, da Turčija ne bo smela zavlačevati te zadeve. Dotični odstavek slóve: „Le Gouvernement Anglais ne subira pas un nouvel échec.“ Turčija bo poslala v London kot svojega komisarja državnega podtajnika zunanjih zadev, Artina Dadiana.

Iz *Rumunije* se zopet poroča o hujših nemirih med prebivalstvom na deželi. V Ferbineci so se krvavo sprijeli kmetje in vojaki. Graščaki in najemniki, ki so zbežali v Bukarešt, sklenili so na nekem shodu prositi vlado, naj najostreje postopa zoper razburjene kmete v varstvo delavskih pogodb.

To so nasledki one v Budimpešti tako proslavljane Bratianove vlade.

Maročanska konferenca se bo sešla dné 1. maja.

Izvirni dopisi.

Iz Rima, 13. aprila. Danes dopoldne (v petek) šli smo v vatikansko palačo. Mlad gospod, ki študira v vatikanskih muzejih, razkazoval nam je vse. Po „scala regia“, kjer so hodili kraljev in cesarjev poslanci v sprejemno sobo, šli smo v sikstinsko kapelo. Pa če se imenuje to svetišče kapela, ne smemo si misliti kako kapelico konec vasi na Slovenskem. To Vam je prostorna cerkev, da je malokatera farna pri nas tako velika. Krasne slike Mihaela Angela kažejo, koliko daru je imel ta umetnik. Tu smo morali počakati nekaj časa, da je drugi oddelek naših romarjev skončal. Porabil je to priliko naš vodnik ter nam razlagal nekatere podobe in nas blagrovat, ker smo dospeli ravno v tem času v Rim. Od leta 1870 do 1. januarija letos niso papež še nikoli v cerkvi sv. Petra maševali. Včeraj so tretjič, in Bog vé, kedaj bodo.

Ker so bili papež ob tem času ravno na tej strani svoje palače, kjer smo mi hodili, zapustimo Vatikan ter gremo se precej zraven vsi fotografovat. Eno podobo vsakega oddelka dali bodo sv. Očetu. Ko smo tako svoje obraze pokazali, vrnili smo se v vrtove vatikanske. Kako prostorni so, si vsak lahko misli, da le vé, koliko sveta gre na en milijon kvadratnih metrov. Papež se navadno vozijo v kočiji. Kaj lepo je vse vredjeno, lepi vodometi, gladke stezice in prostorna pota, male ute in klopi, vse to se vrsti. Krasen razgled je na razne kraje, ker vrt se polagoma vzdiguje precej visoko.

Res imajo papež krasno ječo. Pa ječa ostane le ječa, je prav opomnil naš vodnik. Generalni kancler do leta 1880 ni smel iz papežev palače, ker ni bil si v svesti svojega življenja, ko bi se bil prikazal med ljudi. Še le čez deset let, ko so ljudje že malo pozabili in se je on nekoliko spremenil, dobil si je stanovanje v mestu.

Papež gredó vsak dan na vrt. Sozidali so si Leon XIII. malo hišo, kjer o lepem vremenu delujejo v tej pisarni. Ženskam našega oddelka dovolil je naš vodnik, naj se vsedejo na stol, kjer papež navadno sedé. Vsaka bi bila rada prva. Nazaj gredé videli smo še vozove papežev. Res so vredni, da nosijo tistega, ki si lahko glavo ovenča s trojno krono.

Včeraj in danes sošli smo se tudi z nekaterimi drugimi Slovenci. Več jih je prišlo z graškim vlakom, nekaj tudi posebej. Oni so sicer bolj prosti, pa toliko videti ne morejo, kakor mi. Kar se nas je oglašilo pri dunajskem odboru, smo bolj na red navezani. Posebni voditelji nam kažejo in pristop imamo skoraj povsod. Kjer pa se kaj ustavlja, tam pa naš voditelj malo pomaže. Eno liro ali dve stisne skrivaj v roke, kjer je treba, in voz potem prav dobro teče.

Danes je bilo precej mrzlo, na sabinskih hribih je veliko snega, sapa je močno pihala, da smo morali klobuk bolj na glavo potisniti, na večih krajih tudi prijeti za njega, da ga veter ni odnesel. Pa tako hudo le še ni, kakor v kraški burji.

Popoldne obiskali smo več cerkvá. Prvo na forumu imenovano „ara coeli“. Tam se kaže in poljubovati daje mala podoba našega Zveličarja. V Palestini napravil jo je iz lesa pobožen menih, pa barv ni imel, da bi jo olepšal. Po noči imel je čudovito prikazen in drugi dan zjutraj najde Jezusčka v podobu, kakor si ga je sam mislil izdelati. Dandanes se še pošilja ta podoba hudo bolnim na dom, da jo poljubijo.

Zapeli smo tam tudi par slovenskih pesem, ker je v velikem altari stara podoba Marije. Pobožna pravljica hoče vedeti, da je tudi to sliko napravil evangelist Lukež. Frančiškani oskrbljujejo ta samostan, pa sedaj jim bodo pol samostana podrli, da napravijo „poštenoviču Emanuelu“ spomenik.

Precej zraven je mamertinska, kjer sta bila zaprta aposteljna Peter in Pavel. Skozi malo luknjo spustili so ju globoko v zemljo. Sv. Petra sunili so, da je omahnil v trdi zid. Zidovje odjenja in še sedaj se dobro pozná v kamen vtisnen obraz prvaka aposteljnove. V ječi poučevala sta aposteljna v krščanstvu ječarje. Ko sta jih pripravila že za sv. krst, ni bilo vode za krščevanje. Sv. Peter prosí Boga, naj pomaga iz te zadrege. Res začne izvirati studenec, ki še dandanes daje dobro vodo. Tudi romarji so jo

pili. Kamen, h kateremu sta bila priklenjena, se še hrani, in na strani so še vrata, koder so vodili jetnike v koloseum, da so jih počasi morili.

Od tam podali smo se k cerkvi sv. Pudenta in Pudentiane. Že sv. Peter je zahajal v tisto hišo in tam maševal. Zidali so že v prvem stoletju tam cerkev. Tlak prve cerkve je še dobro ohranjen.

Ne daleč stran je cerkev sv. Praksede, učenke sv. Petra. Najbolj dragocena svetinja je steber, kamor so priklenili našega Zveličarja, da so ga bičali. Čudno pretrese obiskovalca mrzel kamen, kjer je Gospod trpel britke muke.

Tukaj se tudi vidi miza in stol sv. Karola Boromeja v strauski kapeli.

Ura je že davno sedem odbila, ko smo se vračali v svoja stanovanja. Tu smo dobili več Slovencev, ki so pozneje došli v Rim. Obiskali so katacombe, pa kmalu bi se bila velika nesreča pripetila.

Neki možak je zaostal za drugimi, ter tu pa tam še ogledoval. Kar naenkrat zapazi, da je osamljen. Kliče tovariše, pa nobeden se ne oglasi. Teko sem in tje, pa nikjer ni izhoda. Zapazi na visokem neko odprtino, hoče si pomagati na kviško, pa le ni šlo. Ko tovariši njegovi pridejo na prosto, zapazijo, da enega še manjka; voditelj gre nazaj ga iskat. Čez eno uro ga še le dobi v smrtne strahu. Možak je bil že obupal, da bo še kedaj zagledal beli dan.

Tudi Poljaki vozeči se v Rim prestali so v dolgem tunelu velik strah. Po zmoti vozil je en vlak njim nasproti. Ker je samo en tir, bila bi se pripetila lahko velika nesreča, ko bi bila eden v drugega zadela. Vodnika sta pa še zgodaj zmoto zapazila in ustavljala vsak svoj vlak, da so le malo trčnili skupaj, in tako sta preprečila kaj hujega.

V današnjih listih se bere, da vlada tolaži romarje, naj bodo brez straha v Rimu. Ona hoče skrbeti, da bodo varni pred vsemi nezgodami. To je sicer njena dolžnost, pa saj zastoj tega ne dela. Polovica stanovalecev v Rimu bi ne imela kaj jesti, ko bi romarjev ne bilo. Avstrijskih romarjev, ki so došli z dunajskimi vlaki, je 1000. Vsaj 800 je plačalo tudi vožnjo po Rimu. Tedaj je mesto dobilo za 50 omnibusov v štirih dneh 12.000 gold. Koliko darujemo beračem, cerkvam in drugod! Ko bi vsak izmed nas pustil le 50 gold., pustimo v Rimu teh deset dni vsaj 50.000 gold. In Francozov pravijo je došlo 30.000, zraven tega še Hrvati, Ercegovci, Poljaki še dojdejo in iz Belgije pričakujejo tri vlake. Ni zastoj neki Lah pri maši sv. Očeta v cerkvi povdarjal: „Evviva Leo, summa gloria Italiae!“ Res, Rim je papežev, ali pa razpade.

Danes je bila neka slovesnost v cerkvi sv. Apolinara. Eden škofov je menda govoril.

Ker je naš oddelek prepozno došel v svoja stanovanja, nisem mogel biti navzoč. Pa to Vam bode gotovo drug sporočal.

Iz Rima, 14. aprila. Včeraj imeli so zaslíhanje pri sv. Očetu Francozi. Med njimi je posebno veliko duhovnikov. Nosijo se kakor rimski. Hodijo v talarju po mestu, nosijo široke, nizke klobuke. Danes opoldne so bili za avdijenco Hrvatje na vrsti. Biskupa Strossmayera nisem še videl, tudi s Hrvati ne pridemo veliko skupaj. Razdeljeni smo po raznih stanovanjih in vsak ima svoja pota. Da bi se shajali v kakih gostilnah, ni časa in zraven tega je tukaj čas le predrag. Vsakemu se domov muči, zato se trudi kolikor mogoče videti znamenite kraje. Več Slovencev, svojih znancev, ki so došli z graškim vlakom, niti videl nisem. Danes smo bili dopoldne na cerkvi sv. Petra in v kuplji. Prav na vrhu pod jabolkom zaslísim slovensko govorico. Eden družega začudeni gledamo, da se na zadnje kot Notranjei eden drugemu odkrijemo. Poleg nas so občudovali Francozi krasno okolico in Poljaki so nas kot bratski narod pozdravljali. Enkrat sem bil v velikanski kuplji, pa bi več ne šel. Dasi je gosto železno omrežje na okrog, vendar se človek boji pogledati navzdol — kar v glavi se vrtil. Na vrhu še le človek spozná, da je to največa cerkev na celem svetu. Podobe dvanajstih aposteljnove na fasadi se vidijo od spodaj v navadni velikosti, a od blizu so Vam to pravi orjaki.

Od tam smo šli v cerkev „Anima“. Tam je bila ob 1/2 11. uri napovedana pridiga. Cerkev bila je polna. V slovesnem sprevedu, opiraje se na strežaja, počasi stopa učenjak kardinal Hergenröther k velikemu altariju. Sedé na bolj vzvišenem stolu govoril je starček 20 minut. Kazal je v prekrasem govoru, kako cerkev svojo ljubezen skazuje svojim

udom, in kako smo tudi mi dolžni ji to povračevati. Izraz naše ljubezni do sv. cerkve je to, da smo tako daleč prišli k sv. Očetu.

Kardinal je malo potrft na telesu, a krepak na duhu in poln mladeniškega ognja.

Po pridigi pela je „Scuola Gregoriana“ Leonovo pesem.

Slovesno sv. mašo daroval je potem goriški nadškof Zorn.

Strogo po cerkvenih pravilih izvrševali so pevci na stranskem koru pevski del. Petje je bilo krasno; do sedaj še v svojem življenji nisem slišal tako natančno izvrševati tudi najmanjša dinamična znamenja, kakor ta pevski kor. Asistovali so kleriki iz kolegija germanika. Poludne je že bilo, ko je vse se skončalo.

Danes popoldne imajo vsi avstrijski romarji izpoved in jutri skupno sv. obhajilo. Po obedu obiskali smo najlepšo in najbolj obljudeno ulico „Corso“. Dolga je skoraj eno uro peš hodá in ravna je, da bi se videlo do konca, ko bi ne bila polna ljudi in vozov. Krasen je trg „piazza del Popolo“. Krasni vodometi ga krasé. Sploh je Rim z dobro pitno vodo obilno preskrbljen. Tibera ni za piti. Leno se vleče skozi mesto, kalna in blatnata je, da še nisem videl tako umazane tekoče vode. Globoka pa mora biti precej, težke ladije in parniki krožijo sem in tija.

Cerkvâ nismo mogli kaj obiskati, popoldne so prve ure večinoma zaprte. Radoveden sem bil, kak je „Panteon“. K sreči je bil odprt, ko smo se vračali domov. Čudna cerkev je to. Le eno okno vrhu kuplje, pa je svetlejša od drugih. Nasproti altarju sv. Rešnjega Telesa je spomenik Viktorju Emanuelu. Menda je tukaj tudi pokopan. Na kamniti plošči bere se: „V. Emanuelle, padre della patria“. On je bil res čuden oče svoje domovine.

Enako bi menda bilo, ko bi kak Slovenec bogatašu ukradel pol milijona ter s tem denarjem zidal „Narodni dom“ v naši stolici. Pa Slovenci smo preveč pošteni, da bi takega imenovali in častili dobrotnika svojega naroda.

Domov gredé smo se komaj prerili med raznimi vozovi. Živina se Lahu ne smili. Tako drvi svojega konja in udriha po suhi muli, kakor bi bil že jutri sodni dan. Pri tem vpijejo vozniki in kričé eden na drugega, da človeka kar ušesa bolé. „Če bodo Lahi tudi v nebesih tako kričali, ne bode kaj prijetno tam gori“, opomnil je moj tovariš.

Opravili smo vsi romarji sv. izpoved. Za Slovence je bilo pet izpovednikov. Nemci jih imajo veliko več.

Ravno ko to pišem, zvoní „Ave Marija“. Ko bi tako na Slovenskem cerkvenik vabil k molitvi, mislili bi ljudje, da kje gori. Menda kar s kakim polenom bije ob zvon. Zdaj gremo k večerji. Neslanemu kruhu smo se že malo privadili. Druge jedi ukažemo pripraviti, kakor smo navajeni, dasi je to včasih težko. Navadno kar pred nami odreže kos surovega mesa od velikega kosa na mizi, in čez pet minut ga imamo že pred seboj kot jed pripravljene. Če se še malo kri pozná, nič ne dé. „Questo è assai bono preparato!“ nas tolaži krčmar.

Pisma nam precej redno dohajajo. Pravijo, da se redko katero zgubi. Kaj pa, da novice gredó naglo od ust do ust. „Slovenec“ nam dobro služi. Pri obedu nam ga kar eden na glas bere in gostje pri štirih mizah zvedó novice, če tudi dva dni pozneje kakor v Ljubljani.

Večina Slovencev obiše še Neapolj. Kakor smo se ravnokar dogovorili, odrinemo v torek po noči v Neapolj. Ostanemo pa eden dan, drugo noč spimo zopet na vlak, zbudimo se v Florenci, pogledamo mesto, drugi dan Bologno, potem Benetke, in v ponedeljek ali torek bode že vsak lahko domá pozdravljal svoje znance in jim delil odpustke, ako jih bode kaj imel.

Z Dolenjskega, 14. aprila. Kedor že nekaj let sém opazuje vojaške nabore v posameznih okrajih, in se za to stvar zanima, vsak mi bode moral pritrđiti, posebno ako se zraven tega še to v poštev jemlje, da imamo na Kranjskem, jednako Galiciji, kjer „vodka“ kakor voda teče — štiri naborne razrede, da je to za kranjsko deželo slabo znamenje. Pomisliti je treba, da naborne komisije v prvem in drugem nabornem razredu jako malo mladeničev potrdijo, ker je naša mladina spolnivša 20. leto še prešibka, telesno premalo razvita, da bi zadostovala vsem vojaškim zahtevam. To povsod opazujemo. Vzroke tej prikazni imamo vedno razširjajoči se opojni pijači, naj si bode ta

že vino, pivo, kava ali seveda v največi meri žganje, kajti vsakdo mi bode pritrđil, da navadno ljudstvo na deželi dobiva redko kedaj to pijačo naravno in zdravo, ampak da so imenovane tekočine prestale že večkratno fabrikacijo. V prvi vrsti, odkar je Kranjska toli srečna, da dobiva iz sosedne nam dežele Hrvaške od predobro in le preveč znane vinske tvrdke, je — vino. Dolenjska stran s svojim zdravim, okusnim, finim vinom se bolj in bolj opuša; kmet zdihuje leto za letom žalostneje, da mora svoj težavno pridobljeni pridelek po slepi ceni prodajati; nikdo se za njega ne zmeni. Pač pa nemirnim srcem gleda, kako se tujei — židje — od naših žuljev debelijo. Jednako žalostno je s pivom. Koliko zdravih, krepkih mladeničev, koliko mož, poklicanih še mnogo let za vzgojo svojih otrok skrbeti, dobí ravno v tej pijači kal prezgodnje smrti. Saj pa tudi ni drugače mogoče. Kdor hoče, pa dobí privoljenje, da smé pivo točiti, v vsakem manjšem kraju je preobilno gostilničarjev, ki pivo prodajejo. Vsak potem toči, kar ima, in dokler teče. Kakošno pivo se torej toči in kaj se pije, to vé vsak iz lastne ali iz tuje skušnje. Ako bi se tako pivo, ki se v večini po deželi toči, dalo kemiku v preiskavo, uverjen sem, da bi take rezultate konstatoval, da bi nam lasjé kvišku štrleli. Omikano občinstvo se še zná varovati, toda revno je navadno nižje ljudstvo. Ono ne vé, kaj pije, dostikrat vse ostanke in druge primesi! Ono si i pozneje ne vé pomagati in ne vé vzroka bolezni, tudi se bojí zdravnika radi troškov.

Kakor je s tema dvema pijačama, tako je s tretjo, s kavo. Vsaka kmečka hiša mora zjutraj že kavo imeti. Edina hvala gré v tej zadevi visoki carini, da ima kava visoko ceno, da se zato bolj in bolj surogati rabijo, kateri ne škodujejo krepkemu telesu.

Da pridem slednjič k največjemu sovražniku sedanjega človeštva, k žganju, upam si tu samo to omeniti, da se je uvedla najnovejša naredba, po koji se žganje po stopinjah alkohola meri in obdačuje, ker s tem dala se je ravno „šnoparstvu“ še le pravo prostost. Zraven tega pa se je obdačilo pristno, dobro žganje, pridelek naš slivovka tako visoko, da bode to pridelovanje pristne slivovke popolnoma uničilo.

Žalostne prikazni pri vojaških naborih kažejo nam v najžalostnejšem svitu posledice žganjarske kuge, ki kvari sedanjo mladino. Če se namreč pomisli, da od vseh v jednom okraji k vojakom potrjenih mladeničev ni skoraj nobeden brez hibe potrjen, je to pač žalostno. Vzrokov dovolj, da se vpeljejo naredbe, ki bi preprečile to bolezen. Veliko v tej zadevi mogla bi ravno prava šolska postava za ljudske šole učiniti!

Dnevne novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Gospod Josip Ciperle, meščanski učitelj na Dunaji, je podaril vsoto 12 gold., ki mu jo je kot tajniku izplačal za troške slovenski klub v Beči, družbi sv. Cirila in Metoda ter jo po tajništvu izročil vodstvu. Slava vrlému rodoljubu, ki se tudi na tujem spominja naše družbe. — Peticijo za versko-narodno šolo v smislu vodstva so na dalje poslale podružnice: Podgrad v Istri, Št. Jurij ob južni železnici na Štajerskem, izvanakademiška v Gradci, Trst moška in ženska, Gornjigrad in Šoštanj v saleški dolini na Štajerskem, podružnica za Dornberg, Prvačino in Gradišče na Goriškem. Dozdaj dospele peticije so bile dné 16. aprila poslana na Dunaj.

(Prvo načelništvo kranjske hranilnice.) Radi dopolnitve sobotnega članka o „ustanovnikih in prvih pospeševaleih kranjske hranilnice“ podamo tu njeno prvo načelništvo, ki se tako-le razvrsti: 1. Načelnik: Jurij Gollmayer, stolni prošt in generalni vikar. 2. Njegov namestnik: Urban Jerin, stolni kanonik, profesor in šolski nadzornik. 3. Oskrbniki (kuratorji): Gašpar Kanduč, trgovec in hišni posestnik; Zlatoust Pohlín, mestni župnik šentjakopski; Josip Seunig, graščak. 4. Ravnatelj: Franc Gallè, trgovec in hišni posestnik; Ivan Nep. Hradecky, mestni župan; Jurij Mülle, trgovec in hišni posestnik; Josip Wagner, posestnik lekarne in hiše; Fr. Zeschka, posestnik steklarne in hiše. Pisma podpisavali so pa ti le: Jurij Gollmayer, načelnik; Urban Jerin,

njegov namestnik in Ivan Nep. Hradecky, načelnik pisarne.

(Shod volilleev) za drugi razred bode jutri dné 19. aprila t. l. ob 7. uri zvečer v mestni dvorani. Pri tem shodu se bode razpravljalo in določevalo o kandidatih za letošnje dopolnilne volitve v mestni zbor.

(Pri Stožicah in Tomačevem) bil je v ponedeljek ogled, ker je Sava odnesla že mnogo zemljišča in prodrla blizu vasi. Po načrtih bo Sava od črnuškega mosta do sv. Jakoba dobila novo strugo. Stroški so proračunjeni na 300.000 glđ. Ker pa se bode delo še le v treh letih pričelo, hočejo začasno z varstvenimi zgradbami odvrniti najhujšo nevarnost.

(Novo brzojavno postajo) s pošto zvezano je c. kr. trgovinsko ministerstvo dovolilo v Braslovčah.

(Okrajnim šolskim nadzornikom) v mestnem okraji ptujskem imenovan je ravnatelj ondašnje deželne nižje gimnazije, g. Tschanel.

(Odkup zemljišč) za napravo železnice po savinjski dolini pričel se je te dni v občinah Žavec in Pletrovče. Zastopal je železnično podjetništvo podjetnik g. Klemensievič sam, celjski okrajni zastop pa gg.: dr. Schurbi, dr. Serneec, Josip Negri in Miha Vošnjak. Iz Gradca došli so na pregled gg.: namestniški svetnik Seeder, stavbeni nadsovetnik vitez Hohenburger in deželni odbornik dr. Schmiderer.

(Toča v Dalmaciji.) Kakor poročá „Obzor“, usula se je toča dné 11. t. m. ob 6. uri zvečer v okolici Šibenika in napravila veliko škode sadnemu drevju in trtju. Bila je debela kakor lešniki in palo jo je do štiri prste na debelo. Sadno drevje je bilo ravno v najlepšem cvetju.

(„Pro patria“) imenuje se laško šolsko društvo, ki po Primorji in Dalmaciji razširja iredento. Ker je tudi dvajset dalmatinskih velikošolcev na Dunaji nekaj imelo opraviti s tem društvom, pokaral jih je strogo dunajski akademiški senat.

(Cerkven tat) se je klatil pretekli teden po Poljanski dolini nad Škofjo Loko. Človek je srednje velikosti, po obrazu nekoliko zarasel, odljudnega obraza. Pravil je, da je „malar“ (slikar) in je rad po cerkvah slike ogledoval, v resnici je pa le „ptičar“, ki „kebre“ iz cerkvenih puščic na limance loví. Seboj nosi koš in porsod hoče z drobižem plačevati. Pravi, da je s Tolminskega in gré zdaj z Gorenjega Štajerskega proti domu. Torej pozor, kjer bi videli takega človeka okoli altarjev postopati!

(V papirnici) v Gratweinu, druga postaja južne železnice od Gradca proti Dunaju, ponesrečila sta se dné 16. t. m. dva slovenska delavca. Delala sta Malinšek s Koroškega in Feliks Marn iz Trebeleva na Kranjskem pri kotlu, kjer sta imela z malo popravo opraviti. Kar šine iz kotla kakor strela hitro curek vročega para in oba grozno opari. Malinšek je bil oparjen po celem životu in je umrl v graški bolnišnici, kamor so oba prepeljali. Marn, katerega je par zadel le bolj po glavi, plečih in hrbtu, morda okreva.

(Zaradi suma zavratnega umora) zaprli so te dni v Brežicah Jožefo Predanič, ki se je sredi meseca marca zvečer s zagrebškim mesarjem Rumeljnom pri Brežicah čez Savo v Krško Vas prepeljala. Noč je že bila, ko se je čoln h kraju bližal, kar mesar omahne, pade in zgine v valovji Save. Nihče ga ni več videl. Mislili so, da se je mož ponesrečil. Toda, kar se ne storí, se ne izvé. Jožefa Predanič je imela od Rumeljna zavarovalno polico v rokah, na katero je imela po njegovi smrti dobiti 1000 glđ.

(V Celji) je stal pred porotniki dné 16. t. m. Jurij Zorin, zatožen roparskega uboja, Janez Globočnik zaradi izneverjenja; dné 17. t. m. Janez Avšelj in Franc Černest zaradi uboja; danes, 18. t. m., Marija Dobršek zaradi detomora, Martin Lorgger, tiskovna pravda; dné 19. t. m. pride na vrsto Anton Koren in Marija Bračko zaradi ponarejenja vrednostnih (kreditnih) papirjev, Miha Izlakar zaradi poskušene umora; dné 20. t. m. Valentin Stiplovšek, zatožen uboja, Miha Cizej recte Subeti zaradi požiganja; dné 21. t. m. Jan. Lah, Jan. Čuš in Fr. Armič zaradi tatvine.

Telegrami.

Dunaj, 18. aprila. Dopoldne odpotoval prestolonaslednik na Moravsko nadzorovat vojne.

Baden - Baden, 17. aprila. Avstrijska cesarica je došla danes opoldne semkaj za dlje časa.

Dunaj, 18. aprila. Državni zbor: Finančni minister se pred vsem izjavi, da se ne more spuščati v razgovor o zadevah, ki so že temeljito in vsestranski presojene, kakor vprašanje o severni železnici, ravno tako se ne more posebno še pečati v svojem govoru s predmeti, o kojih se bodo še posvetovali odseki, kakor borzni davek, davek na opojne žgane pijače. Proračun imajo poslanci v rokah že pol leta ter je le tedaj upati, da se bo hitreje reševal, ako se preloži finančno leto, za kar so storjene že vse potrebne priprave. Nasproti Mengerju ostane minister pri svojem izračunanem upravnem primankljeji, ravno takó se je popolnoma pravilno navedel proračun pošne hranilnice.

Gledé skupnega državnega proračuna se mora pripoznati, da se je zdatno zboljšal položaj državnih financ, kar je dokazal minister s tem, da je navedel dejanjske primanjkljeje nasproti onim prejšnjih dob. Mnogokratno tarnanje o narodno-gospodarskem propadu ni opravičeno. Samostojna obrtna podjetja stalno naraščajo od leta 1881 naprej. Poštno hranilnične vloge so se leta 1887 pomnožile za dva milijona, tuzemsko povživanje piva je postalo zdatno večje, isto takó so se zvišali tudi dohodki pri železnicah. Inozemsko časopisje sodi o avstrijskih narodno-gospodarskih razmerah mnogo pravičnejše, nego domače. Minister preide potem na očitjanja birokratizma in fiskalizma ter podrobno razpravlja mnogostransko delovanje finančne uprave.

Finančni minister konča: Prosim, sprejmite zagotovilo, ker smo našli pri večini zbornice na potu zmernosti in pri reševanju tolikih in takó važnih državnih nalogov še vedno podporo, da nimamo vzroka, zaradi kojega naj bi zapustili dosedanji pot, marveč pa nameravamo v zaupanji na to podporo dosledno, sicer spošтовaje nasprotnike, pa z vso vstrajnostjo ostati pri dosedanjem postopanju. (Pritrjevanje in ploskanje.)

Berolin, 18. aprila. Tudi zvečer se je zdravje cesarju stalno boljšalo, akoravno je postajala mrzlica nekoliko hujša. Noč je bila precej povoljna; le nekaterikrat je motil spanje kašelj.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomerna v mm	toplomerna po Celziju			
17.	7. u. zjut.	736.2	8.2	sl. svzh.	jasno	
	2. u. pop.	734.3	18.0	sl. jzap.	"	0.00
	9. u. zveč.	734.9	11.4	sl. svzh.	"	

Jasno. Srednja temperatura 12.2° C., za 2.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 20 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	80 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	864 " — "
Kreditne akcije	269 " 40 "
London	126 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	10 " 05 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 37 1/2 "

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnaté barve v ploščevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Tužnim sreem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Aleksander Götzl,

podobar in pozlatar,

danes po kratki in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 46. letu dōbe svoje mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bil je danes, dné 18. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice sv. Krištofa.

V Ljubljani, 16. aprila 1888.

Ana Götzl, roj. Birk, soproga.

Aleksander, Karol, Adolf, Pavla in Viktor, otroci.

(1)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporočá se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah.

(32)

Cenilniki gratis in franko.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporočá svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

OTOMANE,

!!gl. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno

pozamenterijo, to je s čopli in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3, (pod mestnim trgom).

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko

izročena je edino le agenturni in komisijski

trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gl. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gl. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetličnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljavača pijača in se posebno zaradi tega priporočá, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebn ugodni sestavi vode Štefanije studenca, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjeu podobna. Vseled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kisljih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Europe.

Štefanijški studenec

ima kot zdravilo najboljši vseh pri katarih želodca in črev, pri pomanjkanju teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah, pri bledici, popustni mrzlici in pri drugih boleznih, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specializiranih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. (3)